

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 lutego 2026 r.

WP-R.4131.7.2026

Rada Gminy Kowala

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

stwierdzam nieważność:

uchwały Rady Gminy Kowala z dnia 27 stycznia 2026 r., NR XXIV.198.2026 w sprawie *określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego w roku szkolnym 2025/2026 do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kowala, określenia liczby punktów za każde z tych kryteriów i dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia.*

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 27 stycznia 2026 r. Rada Gminy Kowala podjęła uchwałę NR XXIV.198.2026 w sprawie *określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego w roku szkolnym 2025/2026 do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kowala, określenia liczby punktów za każde z tych kryteriów i dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia.*

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in. przepisy art. 131 ust. 4 i ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 z późn. zm.) – dalej: *u.p.o.*, zgodnie z którymi: W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na drugim etapie

postępowania rekrutacyjnego są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów (ust. 4). Organ prowadzący określa nie więcej niż 6 kryteriów, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz przyznaje każdemu kryterium określoną liczbę punktów, przy czym każde kryterium może mieć różną wartość (ust. 6).

Po przeprowadzeniu analizy prawnej uchwały, organ nadzoru stwierdził, że narusza ona istotnie przepis art. 131 ust. 4 *u.p.o.* - poprzez nieprawidłową realizację delegacji ustawowej, polegającą na zmarginalizowaniu kryterium łączenia przez rodziców/rodzica samotnie wychowującego kandydata obowiązków zawodowych z obowiązkami rodzinnymi, które to kryterium zgodnie z treścią art. 131 ust. 4 *u.p.o.* - ma charakter priorytetowy.

Rada gminy upoważniona jest do określenia, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, nie więcej niż 6 kryteriów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznego przedszkola lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego oraz do przyznania każdemu z tych kryteriów określonej liczby punktów, a także do określenia dokumentów niezbędnych do potwierdzenia spełniania tych kryteriów. Tym niemniej swoboda prawotwórcza lokalnego prawodawcy nie jest nieograniczona, musi on bowiem skonstruować je w ten sposób, aby uwzględnione zostały zwłaszcza potrzeby rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi.

Tymczasem zgodnie z § 2 ust. 3 uchwały NR XXIV.198.2026 do drugiego etapu rekrutacji do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kowala ustala się następujące kryteria wraz z przypisaną im liczbą punktów:

- 1) Rodzice zatrudnieni w ramach pracowniczego stosunku pracy, samozatrudnienia, wykonujących prace na podstawie umów cywilnoprawnych lub pobierają naukę w trybie dziennym – 5 pkt
- 2) Jeden z rodziców dziecka jest zatrudniony w ramach pracowniczego stosunku pracy, samozatrudnienia, wykonujących prace na podstawie umów cywilnoprawnych, a drugi rodzic pobiera naukę w trybie dziennym – 3 pkt

- 3) Dziecko, którego rodzeństwo uczęszcza do placówki, w której składany jest wniosek – 3 pkt
- 4) Miejsce płacenia podatku/ów na rzecz Gminy Kowala – 2 pkt
- 5) Kandydat wychowuje się w rodzinie objętej nadzorem kuratorskim lub wsparciem asystenta rodziny – 2 pkt
- 6) Trudna sytuacja rodzinna – 1 pkt

Łączenie obowiązków zawodowych i rodzinnych przez rodziców (rodzica samotnie wychowującego kandydata) – nie znalazło się, wbrew woli ustawodawcy i literalnemu brzmieniu przepisu, wśród kryteriów do drugiego etapu rekrutacji do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kowala. Tak więc kryterium priorytetowe, zgodnie z zapisem ustawy, nie tylko nie uzyskało odpowiedniej liczby punktów, ale w ogóle zostało pominięte przez Radę Gminy Kowala.

W konsekwencji, łączenie obowiązków rodzinnych i zawodowych przez rodziców/rodzica samotnie wychowującego kandydata nie premiuje go w żaden sposób i to pomimo faktu, że ustawodawca, przekazując delegację w tym zakresie organowi stanowiącemu gminy, jednoznacznie przesądził, że chodzi zwłaszcza o takie przypadki.

Należy również wskazać, że Rada Gminy, podejmując akt prawa miejscowego, winna ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowym. W przypadku uchwały podjętej na podstawie art. 131 ust. 4 *u.p.o.* chodzi o uwzględnienie wskazanego w przepisie kryterium w ramach wszystkich przyjętych kryteriów i nadanie temu kryterium odpowiedniej wagi.

Stanowisko takie zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z dnia 19 września 2017 r. (sygn. akt IV SA/GI 597/17). W uzasadnieniu tego wyroku Sąd wskazał: „Sąd podziela pogląd organu nadzoru co do tego, że ustalenie przez organ prowadzący kryteriów naboru, które mogą być uznane za dyskryminujące dzieci wychowywane samotnie przez jednego z rodziców (opiekunów prawnych), poprzez nieuwzględnienie ich w kryteriach drugiego etapu rekrutacji stanowi istotne naruszenie prawa. Nadto, nie wypełniając treści upoważnienia ustawowego, organ prowadzący pominął potrzeby rodziny, w której rodzic samotnie wychowujący kandydata musi pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi. Pozycja rodzica samotnie wychowującego dziecko została w sposób naruszający zasadę równości wobec prawa zrównana z pozycją rodziny, w której tylko jeden z dwojga rodziców (prawnych opiekunów) pracuje. Tym samym naruszenie

art. 131 ust. 4 ustawy pozostaje w ścisłym, związku z naruszeniem art. 7 i art. 94 Konstytucji RP, jak i w związku z jej art. 2 i art. 32”.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić nieważność Uchwały Rady Gminy Kowala z dnia 27 stycznia 2026 r., NR XXIV.198.2026 w sprawie *określenia kryteriów obowiązujących na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego w roku szkolnym 2025/2026 do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kowala, określenia liczby punktów za każde z tych kryteriów i dokumentów niezbędnych do ich potwierdzenia* – w całości.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia, za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/